

ПРИЛОГ 2.

Министарство здравља и социјалне заштите
Републике Српске

Одсјек за заштиту од зрачења

Здраве Корде 1

78 000 Бања Лука

ФОРМУЛАР БРОЈ 1

ЗА НОТИФИКАЦИЈУ ИЗВОРА ЗРАЧЕЊА И
ДЈЕЛАТНОСТИ СА ИЗВОРИМА ЗРАЧЕЊА

Молимо да попуните овај формулар и пошаљете га на
горе наведену адресу.

Молимо да користите једну копију формулара за
сваки поједини извор зрачења.

1. Назив и адреса подносиоца нотификације:

2. Дјелатност у којој ће се извор користити:

3. Идентификација сваког појединог извора зрачења:

а. ГЕНЕРАТОР X-ЗРАЧЕЊА

Произвођач:

Врста уређаја:

Максимални напонkV; Максимална струја....mA

б. РАДИОНУКЛИД:

Назив радионуклида:

Активност (Bq):

Врста уређаја:

Затворени извор: ДА НЕ

Ако је одговор да, тада навести:

Произвођача:

Модел:

Датум: / /2003. године

Формулар попунио:

Потпис овлашћеног лица у
правном или физичком лицу:..... М.П.

ПРИЛОГ 3.

Министарство здравља и социјалне заштите
Републике Српске

Одсјек за заштиту од зрачења

Здраве Корде 1

78 000 Бања Лука

ФОРМУЛАР БРОЈ 2

ЗА АУТОРИЗАЦИЈУ ИЗВОРА ЗРАЧЕЊА И
ДЈЕЛАТНОСТИ СА ИЗВОРИМА ЗРАЧЕЊА

ВРСТА АУТОРИЗАЦИЈЕ

- нови захтјев:

- обнова (продужење важности) лиценце (рјешења)
број:

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Назив и адреса правног или физичког лица:

Адреса објекта у којем ће се користити извор зрачења
(ако је различита од горе наведене)

2. Име директора или овлашћеног представника
правног лица (власник лиценце):

телефон: факс: e-mail:

3. Име лица одговорног за заштиту од зрачења:

телефон: факс: e-mail:

Радно искуство:

Школска спрема:

Оспособљеност за спровођење мјера заштите од
зрачења: ДА НЕ

4. Име одговорног лекара за заштиту од зрачења
пацијената (радиолог, онколог, стоматолог, нуклеарна
медицина)

телефон: факс: e-mail:

Радно искуство:

Школска спрема:

Оспособљеност за спровођење мјера заштите од
зрачења: ДА НЕ

5. Предвиђени датум инсталирања извора зрачења:
.....

6. ВРСТА ЛИЦЕНЦЕ КОЈА СЕ ТРАЖИ

- за набавку извора зрачења,
- за коришћење извора зрачења или обављање дјела-
тности с изворима зрачења,
- за инсталирање (монтажа и демонтажа) извора
зрачења,
- за поправак и сервисирање извора зрачења,
- за продају извора зрачења,
- за превоз извора зрачења,
- за збрињавање радиоактивног отпада (прикупљање,
обрада, чување или складиштење).

7. Извјештај о обављеном прегледу од стране
овлашћеног правног лица

Датум: / /2003/ године

Потпис овлашћеног лица у
правном или физичком лицу:..... М.П.

Број: 05-510-95.239/03
18. августа 2003. године
Бања Лука

Министар,
Др Марин Кватерник, с.р.

769

На основу члана 109. став 1. Закона о администра-
тивној служби у управи Републике Српске ("Службени
гласник Републике Српске", бр. 16/02, 62/01 и 38/03) и
члана 42. став 1. тачка 10. Закона о заштити од јонизу-
јућих зрачења и о радијационој сигурности ("Службени
гласник Републике Српске", бр. 52/01 и 63/02) министар
здравља и социјалне заштите Републике Српске дон о с и

ПРАВИЛНИК

О ГРАНИЦАМА ИЗЛАГАЊА ЈОНИЗУЈУЋЕМ ЗРАЧЕЊУ

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се границе излагања
јонизујућим зрачењима професионално изложених лица и
становништва, те услови излагања лица која обављају
дјелатности са изворима јонизујућих зрачења у посебним
околностима и током интервенција у случају ванредног
догађаја.

Члан 2.

Наведени изрази, у смислу овог правилника имају
сљедећа значења:

1) излагање јонизујућим зрачењима (у даљем тексту:
излагање или озрачивање) представља радњу или услове

при којима долази до озрачивања човјековог организма јонизујућим зрачењима,

2) спољашње излагање-озрачивање је излагање које настаје услед дејства извора јонизујућих зрачења изван организма човјека,

3) унутрашње излагање-озрачивање је излагање које настаје услед дејства извора јонизујућих зрачења која се налази у организму човјека,

4) укупно излагање је збир унутрашњег и спољашњег излагања,

5) професионално излагање-озрачивање је излагање лица која раде са изворима јонизујућих зрачења или се у процесу рада налазе у пољима јонизујућих зрачења (професионално изложена лица),

6) медицинско излагање-озрачивање је излагање пацијената и лица која помажу пацијентима при медицинској примјени извора јонизујућих зрачења, а нису професионално изложена лица,

7) излагања-озрачивања становништва су излагања услед одобрених примјена извора зрачења, осим медицинског и професионалног излагања и излагања основном нивоу зрачења из природе (фону) или услед ванредног догађаја,

8) потенцијално излагање-озрачивање је излагање до којег може доћи услед дејства узрока стохастичке природе у одређеним нередовним ситуацијама примјене извора јонизујућих зрачења, а чија се вјероватноћа појаве може унапријед процјенити,

9) пракса је свака примјена извора јонизујућих зрачења која доприноси повећању нивоа излагања или вјероватноће потенцијалног излагања,

10) интервенција је свака људска активност која се предузима ради смањења излагања, односно смањења вјероватноће потенцијалног излагања,

11) доза јонизујућег зрачења је физичка величина која служи као квантитативна мјера нивоа излагања јонизујућим зрачењима,

12) апсорбована доза, D , јонизујућег зрачења је количник средње енергије, $d\varepsilon$, коју јонизујуће зрачење преда елементу одређеног материјала и масе, dm , тог елемента, а изражава се обрасцем:

$$D = \frac{d\varepsilon}{dm}$$

SI јединица за апсорбовану дозу је кул по килограму ($J \cdot kg^{-1}$), названа греј (Gy),

13) еквивалентна доза јонизујућег зрачења, $H_{T,R}$, је производ средње апсорбоване дозе, $D_{T,R}$, у ткиву или органу, T , коју преда зрачење врсте R , и одговарајућег радијационог тежинског фактора, w_R , за зрачење врсте R , а изражава се обрасцем:

$$H_{T,R} = D_{T,R} \cdot w_R$$

Када је радијационо поље компоновано од више врста зрачења са различитим радијационим тежинским факторима, w_R , еквивалентна доза је збир еквивалентних доза појединих врста зрачења:

$$H_T = \sum_R w_R \cdot D_{T,R}$$

SI јединица за еквивалентну дозу је кул по килограму ($J \cdot kg^{-1}$), названа сиверт (Sv),

14) радијациони тежински фактор, w_R , је бездимензиони фактор којим се изражава разлика у биолошким ефектима различитих врста јонизујућих зрачења. Вриједности радијационих тежинских фактора за различите врсте и енергије зрачења дате су у табели 1. која је саставни дио овог правилника,

15) ткивни тежински фактор, w_T је бездимензиони фактор који се користи у заштити од јонизујућих зрачења

да би се узела у обзир различита осјетљивост појединих органа и ткива на индукцију стохастичких ефеката дејства јонизујућих зрачења.

Вриједности ткивних тежинских фактора дати су у Табели 2. која је саставни дио овог правилника,

16) ефективна доза, E , је збир производа еквивалентне дозе, H_T , у ткиву или органу, T , и одговарајућег ткивног тежинског фактора, w_T , по свим изложеним ткивима/органима тијела, а изражава се обрасцем:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \cdot \sum_R w_R \cdot D_{T,R}$$

SI јединица за ефективну дозу је кул по килограму ($J \cdot kg^{-1}$), названа сиверт (Sv),

17) очекивана еквивалентна доза, $HT(\tau)$, у ткиву или органу T , је еквивалентна доза коју, у временском интервалу τ после уношења, прими појединачно ткиво или орган. Када временски интервал τ није експлицитно задат, узима се период од 50 година за одрасла лица, а период до 70 година старости за уношење радиоактивних материјала у организам дјете. Величина очекиване еквивалентне дозе изражава се као:

$$HT(\tau) = \int_{t_0}^{t_0+\tau} H_T(t) dt$$

гдје је t_0 вријеме уношења радиоактивног материјала у организм, а $H_T(t)$ јачина еквивалентне дозе у ткиву или органу T , у тренутку t .

SI јединица за очекивану еквивалентну дозу је кул по килограму ($J \cdot kg^{-1}$), названа сиверт (Sv),

18) очекивана ефективна доза $E(\tau)$, је сума по свим изложеним ткивима и органима, производа ткивних тежинских фактора и очекиваних еквивалентних доза у сваком изложеном ткиву или органу,

$$E(\tau) = \sum_T w_T \cdot HT(\tau)$$

гдје је $HT(\tau)$ очекивана еквивалентна доза у ткиву или органу T за вријеме τ .

SI јединица за очекивану ефективну дозу је кул по килограму ($J \cdot kg^{-1}$), названа сиверт (Sv),

19) колективна ефективна доза, S , је укупна ефективна доза становништва или одређене популационе групе и дефинисана је релацијом

$$S = \sum_i E_i \cdot N_i$$

гдје је $HT(\tau)$ очекивана еквивалентна доза у ткиву или органу T за вријеме τ .

SI јединица за очекивану ефективну дозу је кул по килограму ($J \cdot kg^{-1}$), названа сиверт (Sv),

20) критична група за дати извор јонизујућих зрачења је група појединаца из становништва чије је озрачење хомогено и репрезентативно за појединце који примају највећу дозу од датог извора,

21) појединац из становништва је појединац из критичне групе чије је излагање (не рачунајући медицинско и професионално) репрезентативно, у смислу верификације испуњености граница доза за становништво,

22) уношење је процес уношења радионуклида у организм удисањем, исхраном или кроз кожу, као и активност унијетих радионуклида,

23) посебно одобрено излагање је излагање које прекорачује прописане границе дозе и које се одобрава само у посебним случајевима, за вријеме нормалних операција, када алтернативни поступци који не доводе до таквог излагања не могу да буду коришћени, односно када не постоје техничке и организационе могућности одржавања излагања унутар граница дозе, или када примјена таквих могућности није оправдана или оптимална,

24) контролисана зона је радијациона зона у којој се захтијева примјена специфичних заштитних мјера и поштовање сигурносних процедура ради контроле нормалног излагања јонизујућем зрачењу и спречавања ширења контаминације у нормалним радним условима, као и превенцију и ограничавање потенцијалних излагања,

25) надгледана зона је радијациона зона која није означена као контролисана зона и у којој се не захтијева примјена специјалних заштитних мјера и поштовање специјалних сигурносних процедура, иако су услови професионалног излагања јонизујућем зрачењу контролисани,

26) основни ниво зрачења из природе (фон), за дату локацију је укупно јонизујуће зрачење из извора природног поријекла у тлу и космичког зрачења, до нивоа који није значајно повећан људским активностима,

27) границе (граничне вриједности) су вриједности неке радијационе величине које се не смију прекорачити,

28) ауторизоване границе су граничне вриједности радијационе величине које се утврђују за сваки извор или праксу и које су ниже од примарних, секундарних или изведених граница,

29) границе доза су граничне вриједности ефективне дозе или еквивалентне дозе које прима појединац од контролисаних пракси или извора јонизујућих зрачења,

30) интервентни ниво је вриједност неке радијационе величине изнад које се морају предузети мјере за санацију ванредног догађаја и смањење нивоа излагања.

ГРАНИЦЕ ИЗЛАГАЊА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ИЗЛОЖЕНА ЛИЦА

Члан 3.

Граница ефективне дозе за професионално изложена лица износи 20 mSv годишње, изражена као просјечна вриједност за период од пет узастопних година, уз додатно ограничење да ни у једној години ефективна доза не пређе вриједност од 50 mSv.

Граница ефективне дозе из става 1. овог члана односи се на збир дозе спољашњег излагања у дефинисаном временском периоду и очекиване ефективне дозе унутрашњег излагања у истом временском периоду.

Члан 4.

Границе еквивалентних доза за ограничавање излагања појединих органа професионално изложених лица су:

- 1) за очно сочиво 150 mSv годишње,
- 2) за кожу 500 mSv годишње (односи се на еквивалентну дозу усредњену по површини коже од 1 cm², независно од величине изложене површине),
- 3) за дијелове екстремитета (шаке, подлактице, стопала и глежњеве) 500 mSv годишње.

Члан 5.

Граница ефективне дозе за лица између 16 и 18 година, која у току школовања користе изворе или раде у пољима јонизујућих зрачења је 6 mSv годишње.

Границе еквивалентне дозе за поједине органе лица из става 1. овог члана су:

- 1) за очно сочиво 50 mSv годишње,
- 2) за кожу 150 mSv годишње (односи се на еквивалентну дозу усредњену по површини коже од 1 cm², независно од величине изложене површине),
- 3) за дијелове екстремитета (шаке, подлактице, стопала и глежњеве) 150 mSv годишње.

ГРАНИЦЕ ДОЗА ЗА СТАНОВНИШТВО

Члан 6.

Граница ефективне дозе за појединце из становништва износи 1 mSv годишње.

Граница из става 1. овог члана односи се на збир одговарајућих доза од спољашњег излагања у одређеном временском периоду и очекиване ефективне дозе унутрашњег излагања, за исти период.

Изузетно, у случају ванредног догађаја, може бити одобрено прекорачење границе из става 1. овог члана до највише 5 mSv у појединачној години, обезбјеђујући при томе да средња годишња вриједност у току пет узастопних година не пређе 1 mSv.

Члан 7.

Границе еквивалентних доза за ограничавање излагања појединих органа за појединце из становништва су:

- 1) за очно сочиво 15 mSv годишње,
- 2) за кожу 50 mSv годишње (односи се на еквивалентну дозу усредњену по површини коже од 1 cm², независно од величине изложене површине),
- 3) за дијелове екстремитета (шаке, подлактице, стопала и глежњеве) 50 mSv годишње.

Члан 8.

Границе доза за одрасле, посјетиоца пацијената износи 5 mSv годишње, а за дјецу посјетиоца пацијената 1 mSv годишње.

МЈЕРЕ ЗА ОГРАНИЧАВАЊЕ ИЗЛАГАЊА

Члан 9.

Код сваке примјене јонизујућих зрачења у оквиру праксе, дозе излагања појединаца, број изложених појединаца и вјероватноћа настајања потенцијалног излагања морају се планирати и одржавати на нивоу онолико ниском колико је то разумски могуће достићи, узимајући у обзир економске и социјалне факторе.

Члан 10.

Свака пракса мора обезбиједити да излагање појединаца подлијеже ограничавању дозе и ограничавању ризика потенцијалног излагања у нормалним радним условима, осим у случајевима посебно одобреног излагања.

Ограничавања излагања из става 1. овог члана не примјењује се у случају:

- 1) излагања пацијената при медицинској примјени извора зрачења,
- 2) медицинска излагања лица која помажу пацијентима при медицинској примјени извора зрачења,
- 3) медицинска излагања лица која су добровољно укључена у програме медицинских истраживања,
- 4) излагања у интервенцијама у случају ванредног догађаја,
- 5) излагања изворима јонизујућих зрачења природног поријекла, осим у случајевима када се такво излагање сматра професионалним.

Члан 11.

Свака интервенција мора бити оправдана тако да корист која се добија снижавањем нивоа радијационе штетности, односно дозе, буде већа од цијене коштања интервенције и штете коју интервенција може да проузрокује, укључујући и социјалне ефекте.

Члан 12.

Врста, обим и дужина трајања интервенције морају бити оптимизирани тако да нето корист која се добија интервенцијом буде максимална.

Члан 13.

Интервентни нивои за акутна и хронична излагања изнад којих је интервенција оправдана и обавезна дати су у табелама 3. и 4., које су одштампане уз овај правилник и чине његов саставни дио.

Акциони нивои исказани концентрацијом активности одређених радионуклида за храну и воду за пиће наведени су у Табели 5. која је саставни дио овог правилника.

Члан 14.

Интервентни ниво за заклањање људи у кућама или другим затвореним просторима у случају ванредног догађаја је очекивана ефективна доза од 10 mSv за раздобље од два дана.

Члан 15.

Интервентни ниво за привремену евакуацију становништва у случају ванредног догађаја је очекивана ефективна доза од 50 mSv за раздобље не веће од недјељу дана.

Члан 16.

Интервентни ниво за почетак привременог пресељења људи у случају ванредног догађаја је очекивана ефективна доза од 30 mSv за раздобље од мјесец дана.

Интервентни ниво за обустављање привременог пресељења људи у случају ванредног догађаја је очекивана ефективна доза од 10 mSv за раздобље од мјесец дана. Ако се процијењена ефективна доза током једног мјесеца не смањи испод тог нивоа спроводи се трајно пресељење.

Трајно пресељење спроводи се ако се процијени да је очекивана животна доза изнад 1 Sv.

Члан 17.

Интервентни ниво за узимање стабилних припревака јода (јодна профилакса) у случају ванредног догађаја је очекивана апсорбирана доза за пититну жлијезду од 100 mGy.

Члан 18.

Интервентни нивои за хронично излагање радону у становима једнаки су годишњој просјечној концентрацији од 200 Bq·m⁻³ ²²²Rn, у ваздуху у новоизграђеним становима, а 400 Bq·m⁻³ ²²²Rn, у ваздуху за постојеће стамбене објекте.

Интервентни ниво за хронична излагања радону на радном мјесту једнак је средњој годишњој концентрацији 1.000 Bq·m⁻³ ²²²Rn у ваздуху.

Члан 19.

Није дозвољено додавање радиоактивних материјала у намирнице, играчке, лични накит, козметику и остале предмете опште употребе, као ни активација тих производа.

а) Мјере за ограничавање излагања професионално изложених лица

Члан 20.

Ради ограничавања излагања професионално изложених лица предузимају се следеће мјере:

- 1) претходна процјена степена изложености и радијационог ризика,
- 2) класификација радних мјеста у радијационе зоне (контролисана или надгледана), на основу процјене годишњих доза и очекиване учесталости и вјероватноће повећаног излагања,
- 3) примјена одговарајућих контролних мјера и дозиметријских мјерења лица и поља у радној средини,
- 4) спровођење здравственог надзора.

Корисник извора јонизујућих зрачења дужан је да у сарадњи са овлашћеним правним лицем за вршење мјерења ради процјене степена изложености и утврђивање оцјене здравствене способности професионално изложених лица, обезбједи спровођење мјера из става 1. овог члана.

Члан 21.

Радијационе зоне у којима се користе извори јонизујућих зрачења морају испуњавати следеће услове:

- 1) да су јасно и уочљиво означене стандардизованим знаком радиоактивности и текстом: ОПАСНОСТ ЗРАЧЕЊЕ, а по потреби и ОПАСНОСТ КОНТАМИНАЦИЈА,
- 2) да је означена врста извора јонизујућег зрачења (назив извора, ознака, активност или јачина дозе),
- 3) да постоје јасна и уочљива писана упутства о режиму рада са извором јонизујућих зрачења.

Поред испуњавања услова из става 1. овог члана, сваки улазак у контролисану зону мора бити контролисан и евидентиран у складу са интерним писаним процедурама.

Члан 22.

Професионално изложена лица класификују се према условима рада и нивоима излагања јонизујућим зрачењима у двије категорије:

1) категорија А: лица која професионално раде у контролисаној зони у којој вјероватноћа примања ефективне дозе веће од 6 mSv годишње није занемарљива,

2) категорија Б: лица која професионално или повремено раде у надгледаној зони или повремено у контролисаној зони.

б) Мјере за ограничавање излагања професионално изложених лица код посебно одобреног излагања

Члан 23.

Посебно излагање изнад прописаних граница за професионално изложена лица може бити одобрено у изузетним ситуацијама у нормалним радним условима када не постоји могућност да се алтернативним поступцима одржи излагање у прописаним границама доза за професионално изложена лица.

Излагања из става 1. овог члана морају се одржати испод граница које су утврђене за сваку појединачну ситуацију за коју се одобрава посебно излагање.

Члан 24.

Излагање из члана 22. овог правилника може бити одобрено само за професионално изложена лица категорије А, узимајући у обзир њихово животна доба и здравствено стање.

Посебно излагање за лице из става 1. овог члана може бити одобрено најдуже за период од пет година и не може се обновити.

Члан 25.

За свако посебно одобрено излагање прибавља се мишљење овлашћеног правног лица које врши мјерења за процјену степена изложености и које врши здравствени надзор над професионално изложеним лицима.

Излагање из става 1. овог члана мора бити оправдано, а лица која учествују у таквом излагању морају бити упозната о ризику од таквог излагања и о мјерама које ће бити предузете за вријеме посебно одобреног излагања.

Члан 26.

Посебно одобрено излагање не може бити одобрено:

- 1) лицу, које је у току претходних 12 мјесеци примило ефективну или еквивалентну дозу већу од прописаних граница доза;
- 2) лицу, које је услед ванредних догађаја, примило укупну дозу која је петоструко већа од годишње границе доза за професионално изложена лица;
- 3) жени у репродуктивном добу.

Члан 27.

Ефективна доза за професионално изложено лице за које је одобрено посебно излагање не може бити већа од 20 mSv годишње, израчуната као просјек за десет узастопних година, и не може бити већа од 50 mSv у свакој појединачној години у истом периоду.

Услови под којима је одобрено посебно излагање морају се преиспитати ако од почетка посебно одобреног излагања акумулирана доза достигне вриједност од 100 mSv.

Члан 28.

Информације о дозама које су примила професионално изложена лица за вријеме посебно одобреног изла-

гања морају бити посебно евидентиране и сабирају се са дозама редовне личне дозиметријске контроле.

Члан 29.

Лица за које је одобрено посебно излагање не морају бити искључена из уобичајених радних задатака ако то процијени овлашћено правно лице које врши здравствени надзор над тим лицем.

ц) Професионално излагање природним изворима јонизујућих зрачења

Члан 30.

Ради утврђивања изложености лица која су у току рада изложена изворима јонизујућих зрачења природног поријекла врше се мјерења ради процјене нивоа излагања у радним срединама гдје постоји могућност повећаног излагања изворима јонизујућег зрачења природног поријекла (рудници, бање, фабрике за прераду фосфата, производњу грађевинског материјала, боја, авионских мотора и сл.).

Лица из става 1. овог члана сматрају се професионално изложеним лицима ако су изложена јонизујућем зрачењу природног поријекла изнад прописаних граница за становништво.

Члан 31.

Летачко особље се сматра професионално изложеним лицима јонизујућим зрачењима из природе ако се прелиминарном проценом нивоа излагања утврди да је ниво излагања тих лица изнад граница доза прописаних за становништво.

Излагање лица из става 1. овог члана ограничава се принципима и мјерама које важе за праксу.

д) Ограничавање излагања у случају ванредног догађаја

Члан 32.

У случају ванредног догађаја лице које учествује у интервенцијама може бити изложено изнад прописаних граница за професионално изложена лица само у сљедећим случајевима:

- 1) ради спасавања живота људи или спречавања тешких повреда,
- 2) ради спречавања прекомјерног излагања великог броја људи,
- 3) ради спречавања удеса великих или катастрофалних размјера.

Лица која учествују у интервенцијама из става 1. овог члана морају бити сагласна и стручно оспособљена за такве интервенције и упознати са здравственим ризиком.

Члан 33.

У случајевима из члана 28. став 1. тач. 2) и 3) овог правилника, морају се предузети све мјере заштите тако да се дозе излагања лица која учествују у интервенцијама одржавају испод двоструке годишње границе за професионално изложена лица.

Дозе излагања лица која учествују у спасавању живота људи морају се ограничити испод десетоструке годишње границе дозе за професионално изложена лица.

Изузетно, лица могу предузимати интервенције из става 2. овог члана у којима доза може прећи десетоструку граничну вриједност дозе за професионално изложена лица, само ако је корист од те интервенције већа од њиховог сопственог ризика.

Члан 34.

По завршетку интервенције у ванредном догађају изложена лица се упућују на здравствени преглед и саопштавају им се измјерене дозе укупног излагања и процјена одговарајућег ризика.

ПРОЦЈЕНА СТЕПЕНА ИЗЛОЖЕНОСТИ ЈОНИЗУЈУЋИМ ЗРАЧЕЊИМА

Члан 35.

Процјена степена изложености професионално изложених лица врши се на основу резултата контроле спољашњег излагања и унутрашњег излагања, у прописаним роковима и на прописани начин.

Члан 36.

Степен спољашњег излагања професионално изложених лица мјери се личним термолуминисцентним дозиметрима, са периодом читавања од мјесец дана.

Члан 37.

Ради процјене степена унутрашњег излагања професионално изложених лица врше се:

- 1) директна мјерења укупне активности у цијелом тијелу или у критичним органима (штитаства жијезда, плућа) и прорачунава очекивана ефективна доза;
- 2) мјерења специфичне активности радионуклида у биолошким узорцима (урин, крв, брис, испљувак) и прорачунавања очекиване ефективне дозе.

Члан 38.

Процјена степена изложености јонизујућим зрачењима радне и животне средине обухвата:

- 1) мјерења јачине дозе, са знаком природе и квалитета зрачења,
- 2) мјерења концентрација радионуклида у ваздуху и површинске густине контаминирајуће радиоактивне материје, са знаком њене природе и физичког и хемијског стања.

Резултати мјерења из ст. 1. и 2. овог члана се биљеже и користе за процјене степена индивидуалног излагања.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о границама изнад којих становништво и лица која раде са изворима јонизујућих зрачења не смију бити изложена озрачењу, о мјерењима степена изложености јонизујућим зрачењима лица која раде са изворима тих зрачења, и о провјеравању контаминације радне средине ("Службени лист СФРЈ", број 31/89).

Члан 40.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Табела 1.

Вриједности радијационих тежинских фактора

Врста зрачења и енергетски опсег	Радијациони тежински фактор, $H_p 1$
Фотони, свих енергија	1
Електрони и миони, свих енергија	1
Неутрони, енергија < 10 keV	5
Неутрони енергија од 10 до 100 keV	10
Неутрони 100 keV до 2 MeV	20
Неутрони 2 до 20 MeV	10

Неутрони, енергија > 20 MeV	5
Протони, сем узмаклих протона, енергије > 2 MeV	5
Алфа честице, фисиони фрагменти, тешка језгра	20

Табела 2.
Вриједности ткивних тежинских фактора

Ткиво или орган	H_T
Јајници или сјеменици (гонаде)	0,20
Костна срж (црвена)	0,12
Дебело criјево	0,12
Плућа	0,12
Желудац	0,12
Мокраћна бешика	0,05
Дојке	0,05
Јетра	0,05
Једњак	0,05
Штитаста жлијезда	0,05
Кожа	0,01
Кости	0,01
Остатак ⁶	0,05

Табела 3.

Интервентни нивои за акутна излагања органа или ткива	
Орган или ткиво	Пројектована апсорбована доза за орган или ткиво за мање од 2 дана (Gy)
Цијело тијело (костна срж)	1
Плућа	6
Кожа	3
Тироида	5
Очно сочиво	2
Гонаде	3

Табела 4.

Интервентни нивои јачине еквивалентне дозе за хронична излагања	
Орган или ткиво	Јачина еквивалентне дозе (Gy · год ⁻¹)
Гонаде	0.2
Очно сочиво	0.1
Костна срж	0.4

Табела 5.

Акциони нивои концентрације активности радионуклида за храну и воду за пиће		
Радионуклиди	Храна (kBq · kg ⁻¹)	Млијеко, дјечија храна и вода за пиће (kBq · kg ⁻¹)
Cs-134, Cs-137, Ru-103, Ru-106, Sr-89	1	1
I-131		0.1
Sr-90	0.1	
Am-241, Pu-238, Pu-239	0.01	0.001

Број: 05-510-95.239/03
18. августа 2003. године
Бања Лука

Министар,
Др **Марин Кватерник**, с.р.

Агенција за државну управу Републике Српске

На основу члана 5. став 2. Уредбе о стручном испиту за рад у управи Републике Српске "Службени гласник Републике Српске", број 1/03), директор Агенције за државну управу прописује

ПРОГРАМ

О ДОПУНИ ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА РАД У УПРАВИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Програму за полагање стручног испита за рад у управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 7/03), у члану 2. став 1. тачка 2. - СИСТЕМ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, подтачка "а) Градиво", иза тачке 1. додају се тачке 1.а и 1.б. које гласе:

1.а. Управни акти

1.а.1 Дејство управних аката (извршност, коначност управног акта)

1.а.2 Незаконити и неправилни управни акти

1.б Контрола управе

1.б.1 Правна контрола (управна и судска)

1.б.2 Политичка контрола државне управе

1.б.3. Други видови контроле

Иза тачке 13. додају се тачке 14. и 15. које гласе:

14. Добра у општој употреби (ограничење својине)

15. Однос прекршаја и кривичног права

15.1 Прекршаји (појам прекршаја у материјалном смислу, врста прекршаја, одговорност за прекршај, субјекти одговорности).

Члан 2.

Овај програм објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјењиваће се осмог дана од дана објављивања.

Број: 01-020-319/03
25. августа 2003. године
Бања Лука

Директор,
Драгомир Кутлија, с.р.